

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7

BİRİNCİ BÖLÜM

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDA GÜVENLİK TEDBİRİ KAVRAMI

I. GENEL OLARAK	15
II. CEZA MAHKÛMİYETİ	22
III. YAPTIRIMLARIN SINIFLANDIRILMASI VE YAPTIRIM TÜRLERİ	25
1. Genel Olarak.....	25
2. Türk Ceza Kanununda Cezalara Yönelik Düzenlemeler	27
a. Hapis Cezası.....	27
b. Adli Para Cezası	28
3. Seçenek Yaptırımlar	29
IV. GÜVENLİK TEDBİRLERİ.....	31
1. Genel Olarak.....	31
2. Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanma Prensipleri.....	41
a. Güvenlik Tedbirine Haksızlık Teşkil Eden Hukuka Aykırı Bir Suçun İşlenmesinden Sonra Karar Verilmesi Prensipleri.....	42
b. Güvenlik Tedbirlerinde Kanunilik İlkesi(Ön Görebilirlik)	46
c. Suç Dolayısıyla Tehlikelilik Durumunun Ortaya Çıkması	48
d. Güvenlik Tedbirlerinde Mahkeme Kararının Gerekliliği	50
e. Güvenlik Tedbirlerinde Orantılılık İlkesi	54
f. Zaman Bakımından Uygulama Karşısında Güvenlik Tedbirleri	56

İKİNCİ BÖLÜM

5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNUNDA GÜVENLİK TEDBİRİ OLARAK HAK YOKSUNLUKLARI, İNFAZI VE YANSIMALARI

I. HAK YOKSUNLUĞU KAVRAMI VE NİTELİĞİ	59
1. Genel Olarak.....	59
2. Hak yoksunluğunun Feri Ceza Olduğu Yönündeki Argümanlar	61

3. Belli Haklardan Yoksunluk düzenlemesinin Güvenlik Tedbiri Olduğu Yönündeki Argümanlar	64
II. HAK YOKSUNLUKLARININ NİTELİKLERİNE GÖRE GRUPLANDIRILMASI	65
1. Genel Olarak	65
2. Kasten Gerçekleşmiş Eylem Sonunda Hapis Cezasına Mahkûmiyet ile Birlikte Kendiliğinden Sonuç Doğuran Hak Yoksunlukları	68
a. Kanunun Aradığı Temel Şartlar	70
aa. Suç Teşkil Eden Kastı Bir Eylemin Varlığı	70
bb. Suç Dolayısıyla Tehlikelilik Durumunun Ortaya Çıkması	74
cc. Kanunilik ve Mahkeme Kararının Gerekliliği İlkesi	76
b. Mahkeme Kararı ile Kendiliğinden Doğan Hak Yoksunluklarında Özel Uygulama Şartları.....	78
aa. Kısa Süreli Hapis Cezasının Ertelenmesinin Mahkeme Kararı ile Kendiliğinden Doğan Hak Yoksunluklarına Etkisi.....	78
bb. Mahkeme Kararı ile Kendiliğinden Doğan Hak Yoksunluklarında Yaşın Etkisi	80
cc. Hapis Cezası ile Sonuçlanan Mahkûmiyet Kararının Verilmiş Olması	82
3. Mahkeme Kararı ile Kendiliğinden Doğan Hak Yoksunluklarının Süresi.....	85
a. Ertelemenin Uygulanmadığı Hapis Cezasında Süre.....	85
b. Uzun süreli Ertelenmiş Hapis Cezasında Süre	87
III. MAHKEME KARARI SONUCU KENDİLİĞİNDEN DOĞAN HAK YOKSUNLUKLARI	88
1. Kamu Görevinin Üstlenilmesinden Yoksunluk	88
a. Kamu Görevlisi Kavramı	89
aa. Anayasa Hukuku Açısında Kamu Görevlisi	89
bb. İdare Hukuku Açısından Kamu Görevlisi Kavramı	90
aaa. Geniş Anlamda Kamu Görevlisi.....	91
bbb. Dar Anlamda Kamu Görevlileri	93
ccc. Diğer Kamu Görevlileri Kavramı.....	94
cc. Türk Ceza Hukukunda Kamu Görevlisi Kavramı	96
aaa. Kamusal Faaliyet Kavramı	97
bbb. Kamusal Faaliyete Katılma	99
b. Sürekli, Süreli veya Geçici olarak Kamu Görevinin Üstlenilmesinden Yoksun Bırakılma.....	100
aa. Hak Yoksunluklarının 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu Kapsamındaki Kamu Görevlilerine Yansımaları	101

aaa.	Memuriyete Engel Olmayan Mahkûmiyet	106
aaaa.	Memuriyete Engel Olmayan Taksirli Suçlardan Kaynaklanan Mahkûmiyet.....	106
bbbb.	Adli Para Cezaları.....	108
cccc.	Bir Yılı Geçmeyen Hapis Cezaları	110
bbb.	Memuriyete Kesin Engel Olan Suçlar	111
aaaa.	Devlet Memurları Kanunu'nun 48/A-5 maddesinde Sayılan Suçlardan Mahkûmiyetin Bulunmaması.....	111
bbbb.	Bir Yıl veya Daha Fazla Süreli Hapis Cezasından Mahkûmiyetin Bulunması	113
bb.	Hak Yoksunluklarının milletvekilliği Üzerindeki Etkisi	114
aaa.	Taksirli Suçlar Hariç, Toplam Bir Yıl veya Daha Fazla Hapis veya Süresi Ne Olursa Olsun Ağır Hapis Cezasına Hüküm Giymiş Olanlar	117
bbb.	Belli Suçlardan Hüküm Giymiş Olma Durumu ve Affa Uğramış Olsalar Bile Kavramı	120
ccc.	Yasama Dokunulmazlığının Suçlar Açısından İstisnaları....	127
aaaa.	Ağır Cezayı Gerektiren Suçüstü Hali	128
bbbb.	Anayasanın 14. Maddesinde Öngörülen Durumlar	129
ddd.	Milletvekilliği Görevi Sürerken Oluşan Durum.....	131
eee.	Milletvekili Adaylarının Durumu	137
fff.	Hak Yoksunluklarının Yerel Yöneticilere Etkisi	138
2.	Seçme ve Seçilme Ehliyetinden Yoksunluk.....	148
3.	Velayet Hakkından, Vesayet ve Kayımlığa Ait Bir Hizmette Bulunmaktan Yoksunluk.....	163
a.	Velayet Hakkından Yoksunluğun Yansımaları	167
b.	Vesayete Ait Bir Hizmetten Yoksunluğun Yansımaları	169
c.	Kayımlığa Ait Bir Hizmetten Yoksunluğun Yansımaları.....	171
4.	Vakıf, Dernek, Sendika, Şirket, Kooperatif ve Siyasi Parti Tüzel Kişilerinin Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	172
a.	Vakıf Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk.....	173
b.	Dernek Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	176
c.	Sendika Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	178
d.	Şirket Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk.....	180
e.	Kooperatif Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk.....	183

f. Siyasi Parti Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk	185
g. Bir Kamu Kurumunun veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşunun İznine Tabi Bir Meslek veya Sanatı, Kendi Sorumluluğu Altında Serbest Meslek Erbabı veya Tacir Olarak İcra Etmekten Men Bağlamında Hak Yoksunluğu	186
IV. HAK VE YETKİNİN KÖTÜYE KULLANILMASI SURETİYLE İŞLENEN SUÇ NETİCESİNDE CEZANIN İNFAZINDAN SONRA ORTAYA ÇIKAN HAK YOKSUNLUKLARI	192
1. Genel Olarak	192
2. Cezanın İnfazından Sonra Ortaya Çıkan Hak Yoksunluklarının Oluşma Koşulları	197
a. Hak Yoksunluğu Kararı Verilmesi İçin Kasten İşlenmiş Bir Suç Koşulu ..	197
b. Hak Yoksunluğu Kararı Verilmesi İçin Hapis veya Adli Para Cezasına Mahkûmiyet Koşulu	197
c. Suçun TCK 53/1. Maddesinde Sayılan Hak ve Yetkilerden Birisinin Kötüye Kullanmak Suretiyle İşlenmesi	200
d. Hak Yoksunluğu İçin Hâkim Kararının Gerekliliği	201
e. Cezanın İnfazından Sonra Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğunun Süresi	205
V. HÂKİMİN TAKDİRİNE BAĞLI OLARAK TAKSİRLİ SUÇLAR NEDENİYLE HÜKMEDİLEBİLEN HAK YOKSUNLUKLARI	207
1. Genel Olarak	207
2. Taksirli Suçlar Nedeniyle Uygulanabilecek Hak Yoksunluklarının Nitelikleri	215
a. Sürücü Belgesinin Geri Alınması	215
aa. Özel Kanunlardaki Sürücü Belgesinin Geri Alınması	218
b. Meslek ve Sanatın İcrasının Yasaklanması	223
c. Hâkimin Takdirine Bağlı Olarak Taksirli Suçlar Nedeniyle Hükmedilebilen Hak Yoksunluklarının Uygulanma Şartları	224
d. Hâkimin Takdirine Bağlı Olarak Taksirli Suçlar Nedeniyle Hükmedilebilen Hak Yoksunluklarının Süresi ve Başlaması	227
e. Hâkimin Takdirine Bağlı Olarak Taksirli Suçlar Nedeniyle Hükmedilebilen Adli Para Cezasında Hak Yoksunluklarının Süresi	231
VI. HAK YOKSUNLUKLARININ CEZA HUKUKUNUN TEMEL KURUMLARI KARŞISINDAKİ DURUMU	232
1. Hak Yoksunluğunun Mahsup Edilecek Süreler Karşısında Durumu	232
2. Ölümün Hak Yoksunluğuna Etkisi	233
3. Hak Yoksunluklarının Zamanaşımı Karşısında Durumu	234
4. Hak Yoksunluklarının Af Kurumu Karşısındaki Durumu	234

5. Hak Yoksunluklarının, Denetimli Serbestlik, Koşullu Salıverme ve Hapis Cezasının İnfazının Ertelenmesi Karşında Durumu.....	240
6. Hükümün Açıklanmasının Geri Bırakılmasının Hak Yoksunlukları Üzerindeki Etkisi	248
7. Saniğin Yaşının Hak Yoksunluğuna Etkisi	256
8. Hak Yoksunluklarının Kusurluluğu Etkileyen Nedenler Karşısında Durumu	258
a. Yaş Küçüklüklerinin Hak Yoksunlukları Karşında Durumu	258
aa. On İki Yaşını Doldurmamış Çocuklar.....	258
bb. 12 Yaşını Doldurmuş 15 Yaşını Doldurmamış Çocuklar	259
cc. 15 Yaşını Doldurmuş 18 Yaşını Doldurmamış Çocuklar	259
b. Sağır ve Dilsizlerde Hak Yoksunluklarının Durumu.....	260
c. Akıl Hastalarında Hak Yoksunluklarının Durumu.....	261
d. Suçun Özel Görünüş Şekilleri Karşısında Hak Yoksunluklarının Durumu	262
aa. Teşebbüs	262
bb. İştirak.....	262
cc. İçtima.....	264
dd. Cezaların İçtima ve Hak Yoksunlukları	264

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BELLİ HAKLARDAN YOKSUNLUK KARARLARININ YERİNE GETİRİLME FONKSİYONU

I. HAK YOKSUNLUKLARININ ADLİ SİCİLE KAYDEDİLMESİ VE İNFAZA YANSIMASI	267
1. Genel Olarak.....	267
2. Adli Sicile Kaydedilen Hak Yoksunluklarının Kamu görevlileri ve Kamu Görevlisi Adaylarına Yansımaları.....	274
a. Kamu Görevlisi Adaylarına Yansımaları	274
b. Kamu Görevini Yürütenlere Yansımaları.....	274
c. Hak Yoksunluklarının TBMM Üyeliğine Yansımaları	275
aa. Milletvekili Adaylarının Durumu.....	276
bb. Milletvekillerinin Görevleri Devamı Sırasındaki Durumları	280
d. Seçme ve Seçilme Ehliyetinden Yoksunluk Kararlarının İnfazı	289
aa. Seçme Ehliyetinden Yoksunluk Kararının İnfazı.....	289
bb. Seçilme Ehliyetinden Yoksunluk Kararının İnfazının Özellikleri	292

aaa. Seçime Girecek Adayların Durumu	292
bbb. Görevdekilerin Durumu	295
e. Velayet Hakkından, Vesayet veya Kayımlığa Ait Bir Hizmette Bulunmaktan Yoksunluk Kararının İnfazının Özellikleri.....	303
f. Vakıf, Dernek, Sendika, Şirket, Kooperatif ve Siyasi Parti Tüzel Kişilerinin Yöneticisi ve Denetçisi Olmaktan Yoksunluk Kararının İnfazının Özellikleri.....	304
g. Bir Kamu Kurumunun veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kurulunun İznine Tabi Bir Meslek veya Sanatı, Kendi Sorumluluğu Altında Serbest Meslek Erbabı veya Tacir Olarak İcra Etmekten Yoksunluk Kararının İnfazının Özellikleri	305
h. TCK 53/1. Maddesinde Yer Alan Hak ve Yetkilerden Birinin Kötüye Kullanılması Suretiyle Suçun İşlenmesi Sonucu Doğan Hak Yoksunluklarının İnfazının Özellikleri	307
i. Belli Bir Meslek veya Sanatın ya da Trafik Düzeninin Gereklediği Dikkat ve Özen Yükümlülüğüne Aykırılık Dolayısıyla İşlenen Taksirli Suçlar Nedeniyle Öngörülen Hak Yoksunluklarının İnfazının Özellikleri	312
II. ADLİ SİCİL VE ARŞİV KAYITLARININ SİLİNMESİ KOŞULLARI BAĞLAMINDA HAK YOKSUNLUKLARININ ADLİ SİCİLDEN SİLİNMELERİ	316
III. YABANCI ÜLKE CEZA MAHKEMELERİNCE VERİLMİŞ MAHKÛMİYET KARARLARININ HAK YOKSUNLUKLARI BAKIMINDAN TÜRK HUKUKUNDAKİ UYGULAMA DEĞERİ VE KOŞULLARI	323
1. Genel Olarak	323
2. Yabancı Mahkeme Tarafından Verilmiş Hak Yoksunluklarının Uygulanabilme Koşulları	324
a. Yabancı Mahkeme Tarafından Verilmiş Bir Kararın Bulunması.....	324
b. Yabancı Mahkeme Tarafından Verilmiş Kararın Türk Hukuku Bakımından Bir Hak Yoksunluğu Gerektirmesi.....	325
c. Cumhuriyet Savcısının Talepte Bulunması	325
3. Yabancı Mahkeme Kararlarının Adli Sicile Kaydı ve Yansımaları.....	326
a. İlgili Ülkenin Bildirimde Bulunması	327
b. Bildirimin Değerlendirilme Şekli ve Yetkili Makam	328
IV. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİNİN HAK YOKSUNLUKLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	329
1. Genel Olarak	329
2. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Kurumunun Anlamı.....	333
3. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Kurumunun Hukuki Niteliği	335

4. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Kurumunun Konusu ve Uygulama Şartları	335
a. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Kurumunun Konusu	335
b. Yasaklanmış Hakların Geri Gerilmesinin Talep Etme Şartları	348
aa. Cezanın İnfaz Edilmiş Olma Koşulu	348
bb. Cezanın İnfazına Hukuki Bir Nedenle Son Verilmiş Olmasının Yasaklanmış Hakların geri Verilmesine Etkisi	351
c. Deneme Süresi ve Deneme Süresinin Suç İşlenmeden İyi Hal ile Geçirilmesi Kriteri	354
aa. Deneme Süresi	354
bb. Suç İşlememek ve Hayatını İyi Halli Olarak Sürdürmek Kriteri	356
d. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesinde Usul	360
aa. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesinde Talep Koşulu.....	360
bb. Yasaklanmış Hakların Talep Edileceği Yetkili Mahkeme	361
5. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesi Kararının Hukuki Yansımaları	366
a. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesinin Kaybedilen Haklar Üzerindeki Etkisi	366
b. Yasaklanmış Hakların Geri Verilmesinin Adli Sicile Yansıması	371
KAYNAKLAR.....	373